

Sygn. akt V Pa 74/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Andrzej Marek (spr.)

Sędziowie: SSO Krzysztof Głowczyński, SSO Jacek Wilga

Protokolant star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r. **w Legnicy**

na rozprawie

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko (...)Spółka Akcyjna Oddział - Zakłady (...) w K.

o zapłatę nagrody rocznej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubinie IV Wydział Pracy

z dnia 15 kwietnia 2015 r.

sygn. akt IV P 310/14

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 225 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

SSO Krzysztof Głowczyński SSO Andrzej Marek SSO Jacek Wilga

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt IV P 310/14 Sąd Rejonowy w Lubinie – Sąd Pracy oddalił powództwo W. M. przeciwko stronie pozwanej – (...)S.A., Oddział Zakłady (...) w K.. W punkcie II wyroku Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 450 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd I instancji ustalił, że powód jako emerytowany pracownik pozwanej spółki jest uprawniony do nagrody rocznej z zysku za 2013 r. W czerwcu 2013 r. W. M. wypłacono nagrodę w wysokości 12.678 zł. Nagroda roczna została naliczona powodowi (podobnie jak pozostałym pracownikom) według zasad wynikających z Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, a obowiązujących przed wprowadzeniem zmian na mocy protokołu dodatkowego numer (...), wpisanego do rejestru układów w dniu 12 lutego 2014 r. Zasady wypłacania nagrody rocznej z zysku uregulowano w załączniku nr (...)do ZUZP, zgodnie z którym, wypłata nagrody rocznej następuje w terminie 14 dni po rozpatrzeniu i zatwierdzeniu sprawozdania finansowego. Nagroda roczna przysługuje w wysokości proporcjonalnej do wysokości

wynagrodzeń z roku poprzedniego, przy czym jej procentowa wielkość zależy od wysokości osiągnięcia zysku netto, który został określony progowo. W związku z wprowadzeniem podatku od wydobycia miedzi i srebra, jesienią 2013 r. związki zawodowe rozpoczęły rozmowy w sprawie wprowadzenia zmian do ZUZP w celu zniwelowania wpływu wprowadzonego podatku na wysokość nagród z zysku. W dniu 28 stycznia 2014 r. pomiędzy spółką(...)S.A. a związkami zawodowymi doszło do zawarcia protokołu dodatkowego nr (...). Na mocy § 1 pkt 4 protokołu, nowe brzmienie otrzymała tabela zawarta w załączniku nr 11 do Układu. Zmieniono progresję progę z wartości 100 mln na 80 mln. W dniu 12 lutego 2014 r. protokół dodatkowy nr 15 wpisano do rejestru układów. W treści protokołu nie wskazano daty obowiązywania wprowadzonej zmiany. Na mocy ww. protokołu wprowadzono zmiany stawek zasadniczych wynagrodzeń z informacją o obowiązywaniu od dnia 01 stycznia 2014 r. W dniu 17 czerwca 2014 r. spółka (...)S.A. zawarła ze związkami zawodowymi porozumienie, zgodnie z którym zwiększono dodatkową nagrodę roczną za 2013 r. o 0,8 pkt procentowego w związku z niezrealizowaniem wskaźnika wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Porozumienie to nie miało związku ze zmianami wprowadzonymi protokołem dodatkowym nr 15. W ocenie Sądu, dla wyliczenia nagrody rocznej powinny być stosowane zasady obowiązujące w roku obrotowym, za który nagroda przysługuje. W okolicznościach sprawy były to zasady obowiązujące na dzień 31 grudnia 2013 r. Nagroda z zysku jest stricte związana z osiągnięciem przez spółkę zysku w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje, ponieważ środki przeznaczone na jej wypłatę wchodziły w koszty właśnie tego roku. Zysk powstaje w danym roku obrotowym, który kończy się 31 grudnia. Do czasu zatwierdzenia sprawozdania finansowego zysk istnieje, jednak funkcjonuje na koncie jako zysk niepodzielony. Sąd uznał, że skoro strony podpisujące protokół dodatkowy nr 15 zawarły w jego treści postanowienie o objęciu jego mocą nagrody rocznej za 2013 r., to taka miała być ich wola.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zarzucając:

- 1) naruszenie przepisów postępowania, a to art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie prawidłowego postępowania dowodowego, i nierozważeniu w sposób bezstronny i wszechstronny zeznań świadków J. C. i R. Z., bezkrytycznie przyjmując wersję przedstawioną przez świadka Z. L., który zeznał, że strona społeczna w trakcie negocjacji uzyskała informację, że nagrody roczne za rok 2013 będą wypłacane według „starych zasad”, podczas gdy zeznania świadków J. C. i R. Z. wskazywały, że przedstawiciele pozwanej w trakcie negocjacji nie informowali ich o zasadach wypłat nagród rocznych za 2013 r.,
- 2) naruszenie przepisów postępowania – art. 210 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez przeprowadzenie dowodu z kopii wydruku z opinii niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej (...)S.A. i niedokonanie ustaleń na okoliczność daty podpisania opinii biegłego rewidenta (...)S.A. za 2013 r. oraz daty podpisania sprawozdania finansowego spółki (...)S.A. za 2013 r., które wskazywały na późniejszą datę ustalenia wyniku finansowego spółki (...)S.A., tj. na dzień 24 marca 2014 r.,
- 3) naruszenie przepisów postępowania – art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. mogące mieć wpływ na wynik sprawy, a wyrażające się w błędnej ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, poprzez przyjęcie, że do czasu zatwierdzenia takiego zatwierdzenia zysk istnieje, ale funkcjonuje na koncie jako zysk niepodzielony, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego powinna prowadzić do przyjęcia, że sprawozdanie finansowe u pozwanej musiało zostać zbadane przez biegłego rewidenta i takowa opinia została podpisana w dniu 24 marca 2014 r. i dopiero na podstawie opinii biegłego rewidenta można stwierdzić, czy i w jakiej wysokości spółka osiągnęła zysk za rok ubiegły,
- 4) naruszenie przepisów postępowania – art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. mogące mieć wpływ na wynik sprawy, wyrażające się w błędnej ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, poprzez przyjęcie, że rozpatrzenie lub zatwierdzenie sprawozdania finansowego nie powodują powstania zysku, lecz potwierdzają jego osiągnięcie w konkretnej wysokości na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego powinna prowadzić do przyjęcia, że dopiero zatwierdzone roczne sprawozdanie finansowe zamyka drogę do dokonywania jakichkolwiek zmian w księgach rachunkowych roku 2013 oraz w samym sprawozdaniu finansowym, tego roku obrotowego, którego sprawozdanie finansowe dotyczy, co skutkuje tym, że ostatecznie

ustalona zmiana wysokości nagrody dla pracowników pozwanej w lutym 2014 r. mogła zostać uwzględniona w sprawozdaniu finansowym za 2013 r.,

5) naruszenie przepisów postępowania – art. 227 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. mogące mieć wpływ na wynik w sprawie, wyrażające się w błędnej ocenie przeprowadzonych w sprawie dowodów, poprzez przyjęcie, że strony zawierające porozumienie nr (...) do ZUZP nie zawarły postanowienia o objęciu nagrody rocznej za 2013 r. wprowadzonymi zmianami i do jej naliczenia obowiązują zasady sprzed tej zmiany, tj. na dzień 31 grudnia 2013 r., podczas gdy podstawą naliczenia tej nagrody powinny być wielkości środków przeznaczonych na wypłatę tej nagrody wynikające z pkt 2 załącznika nr (...) do ZUZP w brzmieniu ustalonym protokołem dodatkowym nr (...) do ZUZP, który został wpisany do rejestru układów dnia 12 lutego 2014 r. i z tą datą obowiązuje,

6) naruszenie art. 217 § 1 k.p.c. i art. 224 § 1 k.p.c. poprzez stwierdzenie, że uznając powództwo za nieusprawiedliwione co do zasady, Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność wyliczenia nagrody rocznej przy przyjęciu nowych zasad, podczas, gdy okoliczności sporne wysokości nagrody rocznej za 2013 r. nie zostały dostatecznie zakwestionowane przez pozwanego.

Stawiając powyższe zarzuty, W. M. domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenia na rzecz powoda kwoty 1.891,00 zł oraz kosztów sądowych za obie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację, strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu.

Na wstępie wskazać należy, iż Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, gdyż znajdują one podstawę w zebranych materiale dowodowym, ocenionym przez ten Sąd w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Zarzuty powoda sprowadzały się do kwestionowania dokonanej przez Sąd pierwszej instancji swobodnej oceny dowodów, przysługującej z mocy art. 233 k.p.c. Przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku motywy tej oceny nie wykazują jednak nieprawidłowości w rozumowaniu, błędów logicznych bądź też niezgodności z doświadczeniem życiowym.

Przedmiotem sporu w sprawie było określenie według jakich zasad powód jako pracownik pozwanej spółki nabył prawo do nagrody rocznej z zysku za 2013 r. Poza sporem pozostawało natomiast samo uprawnienie powoda do uzyskania nagrody z zysku. Protokół dodatkowy do ZUZP nr (...) z dnia 28 stycznia 2014 r., nie zawierał zapisów wskazujących na możliwość wyliczenia dodatkowej nagrody rocznej za 2013 r. według znowelizowanych zasad. Powód argumentując, iż nagroda z zysku za 2013 r. miała zostać wyliczona według innych zasad niż obowiązujące na dzień 31 grudnia 2013 r., powinien kwestię tę wykazać w toku procesu. W przekonaniu Sądu, obowiązkowi temu nie sprostał, bowiem z przeprowadzonych w sprawie dowodów nie sposób było wyprowadzić zgodnej woli stron co do objęcia zakresem znowelizowanego protokołu również nagród z zysku za 2013 r. Przede wszystkim należy zauważyć, iż zgodnie z punktem 4 załącznika nr (...) do ZUZP, uprawnieni do otrzymania nagrody są pracownicy, którzy pozostawali w stosunku pracy w Oddziałach Spółki w trakcie roku obrotowego, za który wypłacana była nagroda. Podzielić zatem należało w pełni wniosek Sądu I instancji, że nagroda z zysku była ściśle związana z osiągnięciem przez spółkę zysku w roku kalendarzowym, za który nagroda przysługuje. Poza sporem w sprawie pozostawało, że środki przeznaczone na wypłatę nagrody pochodzą właśnie z tego roku. Logicznym było, że skoro rok obrotowy (pokrywający się z rokiem kalendarzowym) zakończył się 31 grudnia 2013 r., to wejście w życie nowych zasad naliczania nagród za 2014 r., należało zaliczyć do zdarzeń zaistniałych za rok obrotowy 2014. Skoro zatem powód twierdził, że nagroda za 2013 r.

powinna zostać wyliczona według innych zasad – w tym przypadku wprowadzonych dla obliczenia nagrody za 2014 r., to powinien fakt ten udowodnić. Nie ulega bowiem wątpliwości, że protokół nr (...) nie zawierał żadnego postanowienia odnoszącego się objęcia zakresem jego obowiązywania również nagród rocznych z zysku za 2013 r. Jednocześnie stronom znana była treść § 2 protokołu nr (...), stosownie do którego protokół wchodzi w życie z dniem zarejestrowania przez Okręgowego Inspektora Pracy. Na tym tle powód dążył do wykazania, że intencją i celem strony społecznej przez podpisaniem protokołu nr (...) było wprowadzenie korzystniejszych zasad już w celu zrekompensowaniu pracownikom nagrody rocznej za 2013 r.

Z zeznań R. Z. wynikało, że kwestia stosowania korzystniejszych zasad obliczania nagrody z zysku była przedmiotem rozmów przed popisaniem protokołu. Podjęto w tym celu próbę przekonania zarządu do przyjęcia tego rodzaju rozwiązania. Świadek stwierdził także, iż w momencie zawierania porozumienia nikt nie zgłaszał wątpliwości. J. C. wskazując na przedmiot rozmów podał, że ich celem było zneutralizowanie negatywnych skutków podatku do miedzi i srebra. Wersja świadków była jednak nie zaakceptowana na tle słusznie poczynionej przez Sąd I instancji uwagi odnoszącej się do wzrostu stawek zasadniczych wynagrodzeń, gdzie wyraźnie zaznaczono, że dotyczą one stawek poczynając od stycznia 2014 r. W dalszej części zeznań świadek C. wskazał nadto, że nie padło stwierdzenie, że wprowadzane zapisy mają dotyczyć poprzedniego czy też obecnego roku kalendarzowego (tj. wówczas 2013 r. i 2014 r.). Sąd miał także na uwadze, iż jak wskazał sam świadek, uczestniczy on w negocjacjach jako przedstawiciel związków zawodowych od 1993 r. Świadek był zatem doświadczonym działaczem (podobnie jak R. Z.). Tym samym Sąd I instancji nie naruszył zasady swobodnej oceny dowodów przyjmując zeznania Z. L., z których wynikało, że przed popisaniem protokołu przedstawiciel związków (...) pytał, w jakiej wysokości zostanie wypłacona nagroda roczna za 2013 r. uzyskując odpowiedź, że będą to „stare zasady”. Zeznania ww. świadka są tym bardziej wiarygodne w kontekście daty podpisania protokołu (styczeń 2014 r.), kiedy oczywistym było, że doszło już do zakończenia poprzedniego roku obrotowego oraz postanowień § 2, zgodnie z którym protokół wchodził w życie dopiero z dniem zarejestrowania go przez Okręgowego Inspektora Pracy. Podzielić należy ocenę Sądu I instancji, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie dało podstaw do wyprowadzenia wniosku co do zgodnej woli stron objęcia zakresem porozumienia również wypłaty nagrody rocznej za 2013 r.

W tym miejscu przytoczyć należy treść przepisu art. 241¹² § 1 k.p., zgodnie z którym układ wchodzi w życie w terminie w nim określonym, nie wcześniej jednak niż z dniem zarejestrowania. Zmiany do układu wprowadza się w drodze protokołów dodatkowych (art. 241⁹ § 1 k.p.). Oznacza to, że strony układu zbiorowego pracy mogą ustalać termin jego wejścia w życie, nie wyłączając terminu odległego w czasie od podpisania tego aktu. Muszą jednak uwzględnić dyrektywę ustawodawcy, że nie może to być termin wcześniejszy od dnia zarejestrowania układu. Warunkiem obowiązywania zmian wprowadzonych do układu zbiorowego pracy w drodze protokołów dodatkowych jest ich zarejestrowanie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 200 r., sygn. I PKN 111/00, Lex nr 53813). Protokół nr (...) został wpisany przez Okręgowego Inspektora Pracy we W. do rejestru układów w dniu 12 lutego 2014 r. Dopiero od tego dnia obowiązywały jego postanowienia. Tym bardziej w świetle powyższego oraz podpisania protokołu w 2014 r., mocą wyraźnego postanowienia protokołu, strony musiałyby nadać mu moc wsteczną.

Przechodząc do zarzutu niedokonania przez Sąd I instancji ustaleń na okoliczność daty podpisania opinii biegłego rewidenta spółki(...)S.A. za 2013 r. oraz daty podpisania sprawozdania finansowego spółki, Sąd stwierdza, że dowód ten nie miał znaczenia w sprawie. Opinia biegłego rewidenta miała charakter ściśle finansowy. Miała ona znaczenie jedynie o tyle, że wpływała pośrednio na samą wysokość nagrody z zysku wobec wszystkich pracowników, jednak nie odnosiła się do samej zasady wyliczania nagrody, która była różna w latach 2013 i 2014. Decydującym czynnikiem dla nabycia prawa przez konkretnego pracownika spółki było jednak pozostawanie w stosunku pracy w trakcie roku obrotowego. Należy rozróżnić uprawnienie do nagrody oraz wielkość środków przeznaczonych na wypłatę dodatkowej nagrody rocznej, która jest uzależniona od wysokości zysku netto. Data podpisania opinii biegłego rewidenta oraz sprawozdania finansowego spółki nie miały znaczenia także z uwagi na brzmienie punktu 9 Załącznika nr(...) do Układu, który stanowi, że wypłata dodatkowej nagrody rocznej następuje w terminie 14 dni od rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego spółki przez Walne Zgromadzenie. Wypłata następowała dopiero po zatwierdzeniu ww. dokumentów, choć co należy pokreślić, data podpisania sprawozdania nie miała znaczenia dla

wystąpienia zysku za dany rok, który zamykał się zawsze z końcem roku kalendarzowego. Z tych powodów, oddalenie przez Sąd I instancji wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność wyliczenia nagrody rocznej było niecelowe.

Rozważając argumenty stron, Sąd miał na uwadze, że w świetle art. 241⁶ § 1 k.p., treść postanowień układu wyjaśniają wspólnie jego strony, co oznacza, że intencje i wola stron układu mają znaczenie przy interpretowaniu jego przepisów, jednak w ocenie Sądu całość przedstawionych powyżej argumentów, nie pozwoliła na podzielenie oceny powoda, iż zgodną wolą i zamiarem stron było wyliczenie nagrody z zysku według zasad przyjętych w protokole nr (...) również dla 2013 r. Z tej przyczyny Sąd oddalił apelację powoda.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Sąd zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 225 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym (§ 6 punkt 3 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. z 2013 r., poz. 490).